

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” M. Neltzer, Sibiu

Foaie politică.

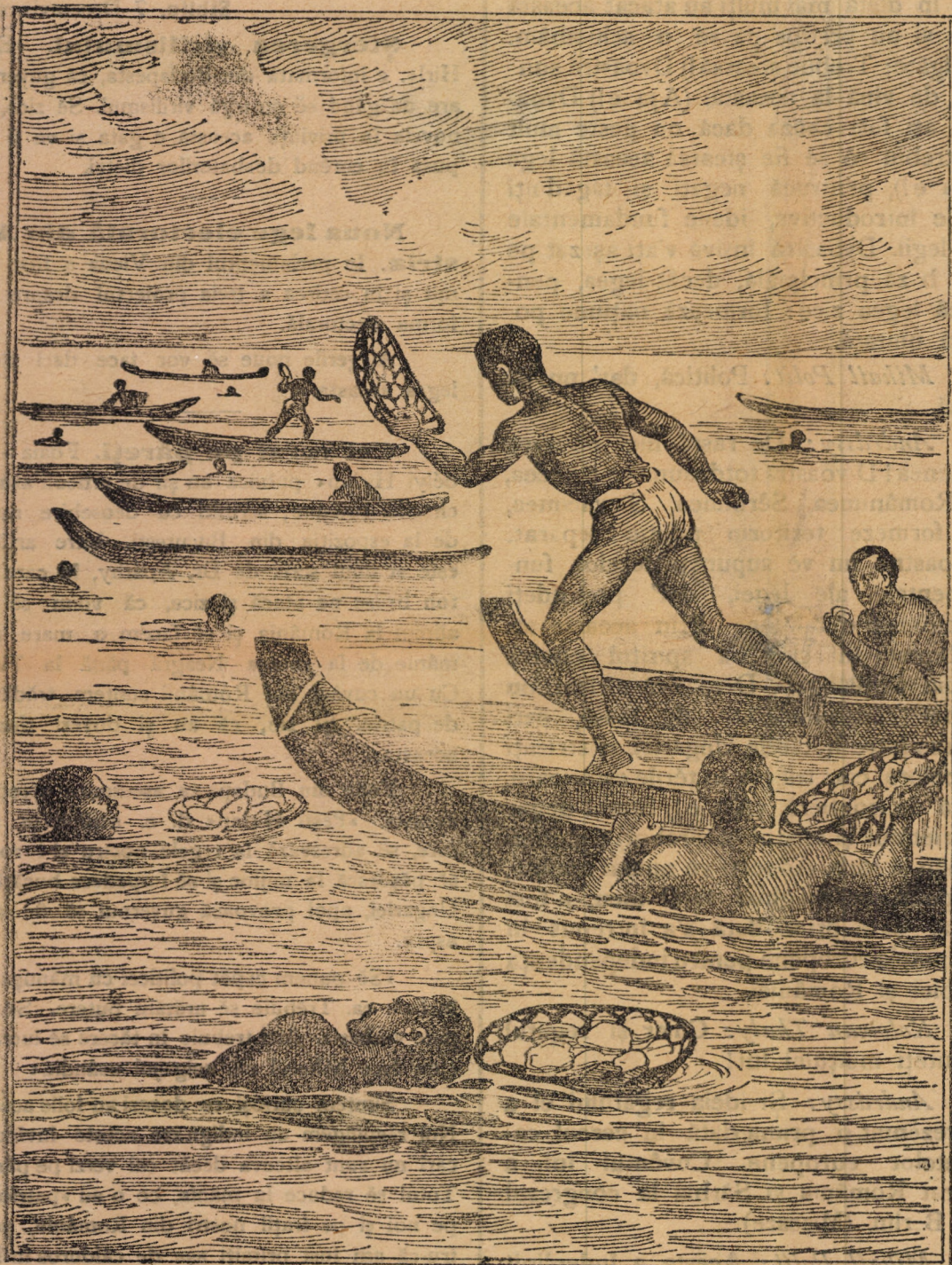
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Căutarea măgelelor.

(Vezi explicarea pe pag. 3.)

Vorbirea lui Andrassy.

Dăm aci mai pe larg vorbirea dlui ministru Andrassy, despre care au făcut amintire în nrul trecut și în care s'a ocupat cu naționalitățile.

Eată ce a zis între altele dl Andrassy:

Înainte de toate trebuie să venim în curat cu acuza ridicată zi de zi din partea deputaților naționaliști contra națiunii maghiare, ca și cum statul sau guvernul ungar ar prizoni naționalitățile, ar fi cu nedreptate față de naționalități, și ar vrea să maghiarizeze cu forță. Această acuză e îndrăzneată, și vine în directă contradicție cu faptele. (Apro-

bări în dreapta și stânga). Dacă statul ungar ar fi urmat această politică, credeți-mă, stimate domni, că deputații naționaliști n'ar șede acum aici. (Aprobări în dreapta și stânga). N'ar avea cutanța să vorbească așa de provocător. (Aprobări vii și aplauze în toate părțile camerei). Dacă ar fi fost adevărat aceasta, mai ales în acele lungi secole, când a fost încă iertat a recurge la mijloace cu mult mai brutale și mai energice decât mijloacele cari se pot folosi astăzi; dacă atunci națiunea maghiară ar fi voit să se maghiarizeze, dacă ar fi urmat pilda vecinilor ei, atunci zeu n'ați fi în puterea în care

sunteți astăzi. (Aprobări în dreapta și în stânga).

Vorbind apoi despre trecut și accentuând cât de toleranți ar fi fost maghiarii, zice:

Nu numai în trecut, dar' nici în prezent nu voim să vătămăm limba naționalităților și să le despoiem de caracterul lor de naționalitate. Eu cel puțin din parte-mi aș considera drept cea mai mare greșală, dacă am vrea să maghiarizăm cu forță. (Aprobări vii). Ceea ce nu am făcut atunci când am avut în mână armă și mijloc potrivit, când în acord cu spiritul timpului ne am fi putut apuca energic de acest lucru, aceea s'o facem astăzi, când e imposibil să aplicăm aceste mijloace, când ne-am pune în contradicție cu spiritul timpului, — aceasta ar fi curată prostie. Azi e imposibil a despoia de caracterul lui național un popor de mai multe milioane. (Aprobări vii). Adevărat, că în străinătate se încearcă aceasta. Eu cred, că nici acolo nu va succeda. La noi însă raporturile de putere sunt în așa măsură altele decât în Germania față de Poloni, încât a urma la noi aceeași politică, care o urmează Germanii față de Poloni, ar fi greșală.

Eu din parte mi totdeauna voi pretinde, ca oficialii administrativi să nu se uite la aceea, că cine ce limbă maternă are, (Aprobări la naționaliști) că cine ce origine are, ci numai la aceea că cine e cetățean credincios. (Aprobări vii și aplauze la stânga extremă). Totdeauna voi pretinde, ca oficialul să se poarte cu iubire și dreptate față de cetățeanul de orice naționalitate, și eu pun mare pond și pe aceea, ca oficialul totdeauna să știe limba populațiunii din locul unde el servește. (Aprobări vii la naționaliști).

Dar' st. domni, această politică e numai o parte a politicii mele de naționalități. Eu fac mare deosebire între masa mare a naționalităților și între partidul naționalist. Eu fac deosebire între cetățenii fideli, pacinici și între agitari. (Aprobări vii). Eu susțin, că statul ungar și guvernul ungar au datorința să poarte luptă consecventă, strânsă, împotriva politicii d-voastre. (Aprobări și aplauze vii și îndelungate). Politica d-voastră e periculoasă, contrară statului, distrugătoare de națiune. (Aprobări vii. Contraziceri la naționaliști).

Stim. meu prietin, dl ministru președinte a spus într'unul din discursurile sale, că de aceea nu putem recunoaște pe stim. domni deputați naționaliști ca partid de sine stătător, pentru că n'au program de sine stătător. Eu merg mai departe, on. Casă. Eu nu numai pentru aceea nu sunt aplecat să vă dau

d-voastre dreptul, care aş avea datorinţa să-l dau fiecărui partid ungar, pentru că n'aveţi program, ci nici pentru aceea, pentru că ştiu că scopurile d-voastre politice vin în conflict cu ideea de stat maghiar. (Aprobări vii. Contraziceri la naţionalişti).

Mihail Poltt (naţionalist): Ar fi trist.

Contele Andrassy: Nu vreau să învinuesc pe stim. domni deputaţi, că gravează în afară. Pentru aceasta n'am dovadă şi o astfel de tradare de patrie n'am dreptul să presupun dela nimenea. Zic, fără a presupune aceasta, imi basez teza numai pe aceea ce ştiu dovedi. (S'auzim!)

Mai întâiu stim. domni deputaţi în aceea se deosebesc de fiecare partid maghiar, că până când scopul final al partidelor maghiare e totdeauna avantajul şi folosul statului, la d-voastră nu acesta e scopul cel dintâi.

Andrassy spune mai deperte, că scopul cel dintâi al deputatilor nostri e naţionalitatea, apoi continuă:

Politica d-voastră ameninţă existenţa naţiunii. Care e consecvenţa ei finală, a dezvoltat-o clar, cu mare aparat ştiinţific şi interesant Aurel C. Popoviciu. Acest domn odinioară a fost unul dintre eroii procesului Memorandului. De atunci stă în contact stabil cu partidul naţionalist (Contraziceri pe băncile naţionaliştilor. Strigăte: Aşa e! În contact stabil!) Şi care e programul acestuia? Programul acestuia este — deja titlul cărţii sale o spune: »Grossösterreich« — a şterge cu o trăsătură de condeiu Ungaria de pe faţa pământului. Ungaria nu există ca stat, ci se contopeşte în marea, admirabila, frumoasa Elveţie austriacă. (Strigăte: Aceasta e fantazie!) Sfăşie în bucăţi Ungaria şi aceste bucăţi împreună cu bucăţile austriace le uneşte într-o nouă mare confederaţiune. Au pe deplin dreptate deputaţii naţionalişti în aceea, că nu ei au scris aceasta, şi că ei pentru aceasta nu pot fi traşi la răspundere. Dar' mă rog, aceasta e consecinţa naturală şi inevitabilă a politicii D-voastre. (Aşa e!) Căci ce voiţi D-v.? Federalism ungar, Elveţie ungară.

Mihail Poltt: Eu protestez contra acestui lucru. (Sgomot.)

Andrassy se ocupă mai pe larg cu tema aceasta, zicând, că deputaţii nostri au un program aproape de federalism, polemizează apoi cu Polit, care a cerut în vorbirea sa rotundizarea şi crearea de comitate naţionaliste, cum plănuise Deák, apoi zicând, că aceasta numai cu toropirea poporului maghiar se poate, continuă:

În Austria poate e posibil a face ceea-ce vrea Polit, şi în Elveţia se potriveşte, pentru că permit împrejurările geografice, la noi însă e imposibil aşa ceva, aceea e fantomă, ale cărei consecinţe penibile D-voastră le veţi simţi mai bine. Ce faceţi D-v., e nu numai crimă contra statului, ci e crimă şi contra fraţilor D-v. proprii. Nimeni nu vă vatămă aici pe D-v. D-voastră trăiţi liber aici şi noi ne bucurăm dacă putem satisface pretenziunelor D-v. echitabile şi juste. Dar' ce faceţi D-v.? Cu aceea, că faceţi politică contrară statului, periculoasă, deşteptaţi nelcrederea statului şi a societăţii maghiare.

D-voastră sunteţi cari apoi deşteptaţi uneori şi excesul şovinist în societatea maghiară, în prima linie contra fraţilor D-v.

Mihail Poltt: Fiţi cu dreptate!

Andrassy: Cel mai bun exemplu e legea de naţionalităţi. Această lege, cum s'a format e fătul natural al geniului maghiar. Geniul maghiar de fapt înseamnă libertatea. Aplecarea noastră naturală a fost — credincioşi tradiţiunilor din trecut — să continuăm raportul frăţesc cu naţionalităţile. Această idee au depus o marii bărbaţi de atunci în această lege. Voinţa sinceră a fost, ca pe această bază să se stabilească raportul cu naţionalităţile. Nu s'a întâmplat. Legislaţia de mai târziu s'a abătut deja dela această bază. Azi deja aici în dietă mai mulţi au atacat această lege şi au pretins ca să o schimbăm. (Strigăte: Trebuie ştearsă!) D-voastră sunteţi de vină la aceasta. (Aşa e!) D-voastră aţi fost cauza dacă nu peste mult va trebui să se fie ştearsă această lege (Aşa e!), pentru că negaţi şi tăgăduiţi şirele introductive, ideile fundamentale ale legii. D-voastră înşivă v'aţi aşezat pe altă bază principială, decât legea, pentru că legea zice: formează naţiune politică unitară.

Mihail Poltt: Politică, dar' nu de rasă.

Andrassy: De rasă nici nu vrea nimenea! D-voastră totdeauna voiţi aceea, ca Românimea, Sârbimea, Slovăcimea, să formeze teritoriu politic separat. D-voastră nu vă supuneţi tezelor fundamentale ale legii, dar' pretindeţi executarea detaliilor. Prin aceasta aţi deşteptat în Ungaria spiritul contra căruia vă plângeţi. D-voastră stricaţi nu numai rudenilor D-v. de rasă, cari trăiesc între hotarele Ungariei, ci stricaţi şi aceora, cari trăiesc în ţerile esteriore, afară de frontieră. (Aşa e!) Statul ungar e prietinel şi aliatul natural al regatului român şi sârb. Aduceţi-vă numai aminte, că politician maghiar, tatăl meu, a fost acela, care prima-dată s'a întrepus în cabinetele europene pentru independenţa Sârbiei şi României.

Koloman Thaly: Chiar şi regatul îl puteţi mulţumi lui!

Andrassy: Şi ideia regatului el a reprezentat o prima-dată în cercul cabinetelor europene. Cuvântul lui a apărut România şi Sârbia la congresul din Berlin. (Mişcare).

Mihail Poltt: Acesta a îndeplinit şi ocupaţiunea Bosniei!

Andrassy: De aceasta noi am avut trebuinţă! Pe urmă influenţa maghiară a fost aceea, care a pus ca scop al politicii monarhiei austro-ungare independenţa statelor orientale. Fiecare ştie, că regatul român şi regatul sârbesc au hotărât trebuinţă de prietinia noastră. Dar' nu e aceasta în pericol, dacă D-v. continuaţi astfel? (Aşa e!) În loc ca D-voastră să fiţi zale naturale, cari aţi legă aceste ţeri avizate una la alta, D-voastră îngreunaţi susţinerea raportului bun. (Aşa e!) Ce faceţi zi de zi? Umblaţi pe acolo, agitaţi contra noastră. Să nu negaţi, căci o pot dovedi. (Aclamaţiuni şi aplauze.) Aici în Ungaria ce faceţi? În ungaria earăşi potenţaţi dispoziţia antiromână şi antisârbească

prin politica D-v. agresivă. În loc ca să legaţi prietinia, o îngreunaţi.

Prin urmare eu faţă de D-voastră iau lupta cea mai energică. (Aclamaţiuni vii şi aplauze). Politica mea de naţionalităţi o pot sumă într-o propoziţie: *a iubi, a fi cu dreptate faţă de masa naţionalităţilor, dar' a prigoni cu rigoare implacabilă pe agitatori.* (Aclamaţiuni vii îndelungate şi aplauze. Oratorul e felicitat de numeroşi deputaţi.)

Asupra acestei vorbiri, care cuprinde multe neadevăruri şi afirmaţii trase de păr, vom mai reveni. Din Budapesta se scrie, că deputaţii nostri vor tipări un răspuns vrednic, care îl vor răspândi în public.

Sibiu, 7 Decembrie n.

Ştergerea virilismului. »Erd. Hirle« e informată din Budapesta, că guvernul are de gând să şteargă virilismul. Să zice, că novela în privinţa aceasta e gata şi va fi pusă în curând desbaterilor dietei.

Noua lege electorală din Austria. În parlamentul din Viena a fost primit şi în cetirea a treia proiectul despre reforma electorală.

Alegerile nouă se vor face deci după legea aceasta.

Cai verzi pe păreţi. Foaia »Erdélyi Hirle« publică un şir de articoli asupra chestiei române, scriind cu deosebire multe de la espoziţia din Bucureşti. Intre articoli este şi unul scris de Dr. Apáthy, în care în ton brusc ne atacă şi zice, că voim să ne alipim la România şi să facem o mare Românie de la marea Neagră până la Tisza. Cu un cuvânt noi Românii suntem trădători de patrie. Şi zic, că au şi dovezi despre aceasta.

Foile din Budapesta asemenea o repetă aceasta. »Pesti Hirle« d. e. scriind în afacere, se adresează la regele nostru şi-l roagă să păsească la mijloc şi să împedecă bucăţirea Ungariei, apoi provoacă guvernul să fie mai aspru.

»Să punem capăt politicii cu mănuşa — încheie ea. Trebuie să arătăm putere. Să se gate vorbăria. Aici trebuie în tăcere să lucrăm, cum face hoherul cu ucigaşul osândit.«

Suntem curioşi ce dovezi au foile aceste. Noi respingem cu indignare aceste învinuiri, cari nu sunt altceva decât cai verzi pe păreţi. Totul se reduce la mânia, ce o au »patrioţii« pe noi şi pe fraţii nostri din România, pentru că am fost primiţi aşa de călduros în România, la espoziţie.

Din România. Miercuri, săptămâna trecută au fost deschise cu mesagiu regal corpurile legiuitoare române. Budgetul pe 1905/6 s'a încheiat cu 45 milioane de lei întrecători.

DIETA.

După budgetul ministerului de interne a venit la desbatere săptămâna trecută budgetul ministerului de negoş.

În şedinţa de Sâmbătă, 1 Dec. c. a răspuns min. Polonyi la interpelaţia deputatului Dr. Aurel Vlad, despre pactul, ce se zice, că există între guvern şi Maiestatea Sa. El a zis, că nu este astfel de pact, ci o învoială numai, în care nu stă nimic despre revizuirea regulamentului dietei, nici nu s'a obligat guvernul

la urcarea numărului de recruți, deși aceasta e de lipsă.

Polonyi apoi neagă, că ar folosi justiția pentru scopuri politice și arată, că pentru-ace nu a șters procesele contra deputatului Iuriga, împreună cu celelalte procese politice. Ci că Iuriga ar fi un agitator primejdios.

În vorbirea sa Polonyi a zis între altele, că pe naționalități nu le face să țină la olaltă nici limba, nici legea, ci numai ura față de națiunea maghiară.

Astfel și-a încheiat vorbirea Polonyi și a fost viu aplaudat. Viceprezidentul a enunțat, că dieta ia răspunsul la cunoștință *unanim*.

Dep. Dr. Maniu cere cuvânt pe motiv că a fost atacat.

Prezidentul nu i dă cuvânt.

Maniu: Voiu arăta de ce cer cuvânt. (Sgomot mare. Strigăte: Ce obrăznicie). Mai mulți deputați se repezesc spre Maniu, dar în urmă se liniștesc.

Dr. Maniu a voit să arete, că dieta n'a luat la cunoștință răspunsul unanim, căci deputații naționaliști nu sunt mulțumiți cu el.

Aceasta întâmplare a avut urmare și în ședința de Luni, în care Maniu s'a plâns, că nu li s'a dat dreptul de vorbire. Maniu arată, că Polonyi a atacat partidul naționalităților și în asemenea cazuri în trecut puteau membrii partidului să vorbească. (Strigăte: Nu este partid naționalist). Mare zgomot s'a produs și când Maniu a făcut amintire de *comitate românești* și prezidentul era să-i detragă cuvântul.

Tot Luni s'a început desbaterea bugetului de agricultură.

Căutarea mărgelilor.

Vezi chipul de pe pag. 1.

Sunt multe feluri de ocupații, cu cari oamenii își câștigă pâinea de toate zilele. Una din aceste este și căutarea mărgelilor. Aceasta se face așa, că întreprinzătorii iau în slujbă cufundari, pe cari li duc în largul mării, pe unde se știe, că se află mărgeli.

Aici apoi fiecare capătă o luntre și un fel de corfă, cu care se cufundă în apă și ridică de pe fundul mării năsip, în care se găsesc și mărgeli. Ca la ori ce meșteșug și aci să întâmplă, că uneori nu se găsesc mărgeli și trec zile întregi, fără câștig. Dar' apoi când se află mărgeli, aceste resplătesc osteneala din belșug.

Chipul nostru de pe pag. 1 ne arată lucrul cufundarilor.

Din Agârbiciu.

— Sfântirea școlii române gr.-or. din Agârbiciu și a noanei picturi bisericesti. —

În 25 Noemvrie st. n. a. c. s'a îndeplinit pentru poporul român gr. or. din Agârbiciu lucruri de mare preț, cari antecesorii lui nu le-au visat, iar' următorii își vor aduce cu evlavie aminte de ele.

E vorba de sfântirea frumoasei lor școli și a picturii bisericesti.

Înainte de aceasta cu zece ani acest popor avea numai o casă parochială aproape ruinată, pentru care în mai multe rânduri a fost provocat de protopretore preotul ca să părăsască casa, căci altcum cade pe el. Dar' înzădar.

Atunci D-zău prin lucrările sale minunate a trimis duchul său în credinciosul Ioan Mihaiu, repausat acum, și el însuși făcând poporul s'au apucat și au făcut în bună înțelegere o frumoasă

casă parochială. Ba poporul însuși, acum ajutător și de doamna Maria Dorca din Săcele și de doamna Maria Vintilescu directoara Spitalului de naștere din București, a reparat și biserica, care până aci era nevăcăluită.

Dar' truda lor nu s'a putut sfârși cu acestea. Le lipsea școala. Ba nu aveau nici un local cât de rău. Atunci în legătură cu prietenul său, domnul Ioan Căramidar, au însușit de nou poporul și au cumpărat o casă de școală. Aceasta însă nu corespundea nici legilor igienice, nici legislative. Așa au fost admoniați de mai multeori, ca să-și facă o nouă școală. Acum vrednicul lor președinte, dl Ioan Căramidar, văzând, că omul, care se i arunce în Viteșda numai sosește, ajutat cu sfatul și de toți regretatul administrator parochial d-nul Trandafir Scorobet, dus acum în America, a însușit de nou poporul și mână în mână cu vrednicul comitet parochial au decis și făcut frumoasa școală, evaluată în suma de zece mii coroane. Frumosul edificiu însă în raport cu suma și materialul prestat e cu mult mai frumos și confortabil, de cum s'ar crede. Aceasta se datorește vrednicului întreprinzător din Ocna Sibiului, d-lui Lazar Cojocar, care ca Român nu a cruțat nimica, ca să arete Românilor, că meseriașii nostri mai mult fac ca străinii. Deci merită atențiunea tuturor Românilor de bine, căci lucră solid și se acomodează împrejurărilor noastre.

Frumoasa inscripție de pe catedra școlii ne spune mai lămurit cui se datorește curagioasa întreprindere. Pe aceasta în litere de aur stă scris: »Catedra donată de Domnul Ioan Căramidar și stăruitorul la edificarea acestei școli. 1906«. Da, dânsul e adevăratul stăruitor. Lui se datorește frumosul edificiu. Pe dânsul îl vedeai omul ajutând cu mână largă, încurajând și urmărind lucrările zilnic. Pe lângă el vedeai și pe vrednicii membrii ai comitetului parochial prestând mai mult ca alții, anume: Nicolae Boar episcop, Ioan Boar, Nicolae Băcilă, Nicolae Triff, Dumitru Rotar, Antonie Mihaiu, Vasile Făgețan și Vasile Păpară, acărui nume vor rămânea neperitoare în inimile nobile.

Generațiile viitoare ale poporului român gr. or. își vor aduce cu evlavie aminte de numele legendare Ioan Căramidar și Ioan Mihaiu, de vrednicul comitet parochial și de vrednicii lor părinți, cari cu abnegațiunea lor le-au făcut așezăminte vrednice de admirarea tuturor.

Mai tot atât de important a fost și sfântirea picturii bisericești lor, efectuată de tinărul pictor, dnul Nicolae Băciu, fiu al acestei comune și parochii. Acest distins talent, lipsit de mijloace trece în România, unde la pictor în timp de 4 ani deprinde atât de bine arta, încât intrând în aceasta biserică nu știi ce să admiri mai mult: cei 12 apostoli, Prea sfânta Trăime, prorocii, pe maica Domnului, ori nașterea și învierea Domnului, ori pe cei doi diaconi de pe ușile altarului: sf. Ștefan și Laurențiu, cari sunt neîntrepuți și cari îți inspiră pietate, și te fac a vedeai un mare talent înăscut, care merită aplețat și

îmbrățoșat de toată suflarea românească. Toți sfinții sunt lucrați în stil bizantin, de cari se ved numai la catedrale.

Pictura s'a săvârșit cu banii colecțați din America de fiul comunei, Dumitru Băciu.

Să dea Dumnezeu, ca prețuitele lucruri săvârșite în aceea zi prin exmisul protopopesc să-și reverse lumina lor asupra acestui popor vrednic, că ceea-ce a făcut fără preot, să facă și când va avea preot.

Duchul păcii să se sălășluiască între ei!

c.

Adunări învățătoresți.

I.

Despărțământul Mediaș-Ibașfalău.

Conform statutelor, învățătorii gr. cat. din despărțământul Mediaș-Ibașfalău, și au ținut adunarea de toamnă în frunțașă comună Blăjel.

Era pe la orele 8 a. m. când se vedeau coborînd pe hula Blăjuțului 6—7 trăsuri, în cari se aflau învățători, a căror sfință datorință este a revêrsa lumină în inima poporului.

Frumoasă e viața, când ridicat din ocupațiunea de toate zilele, îți îndrepti pașii către un scop bun și măreț, și frumos este când cineva își împlinește chemarea cu conștiință curată. Pe cât de frumos și plăcut este aceasta, pe atât de urit și scârbos este, când unii din comoditate sau din rea voință arată o nepăsare față de ce e mai scump a lor.

Ne-a surprins mult, împrejurarea, când am văzut că din 29 membrii ordinari ai reuniunii noastre, abia s'au prezentat 16.

Pe la orele 9 a. m. învățătorii prezenți în corpore se prezintă la sf. biserică, unde cântările liturgice su fost executate de învățătorii prezenți, iar' priceasna a fost cântată cu un ton atât de dulce de președintele nostru Isidor Dopp.

La sfârșitul sf. liturgii preotul local dl Ioan Popeniciu, prin câteva cuvinte îndeamnă poporul să ia parte la adunare — durere însă, că dumnealui fiind ocupat a lipsit.

A urmat apoi îndată cetirea disertației despre: relele ce bântue printre poporul nostru, cu privire la creșterea copiilor, de Michail Tătar inv. în Ațel, în care se arată, că unii părinți, prin neglijența și neinteresarea de creșterea copiilor îi nefericesc. Mai departe, că dela părinți atârână, ca din prunci să devină nește indivizi buni, cetățeni onești, oameni iubitori de ordine, de adevăr, de vârtute și de religie, sau nește oameni nedisciplinați, desfrânați, degenerați, truște și suflătește, șarlatani și criminali, etc.

După-aceia ne-am dus în școală, unde colegul nostru George Porime, învățătorul local, conform programului ține cu pruncii din cl. II. prelegere practică din l. maghiară.

Atât prelegerea, cât și disertația sau clasificat de foarte bune.

A urmat cetirea apelului nominal, prin care s'a constatat, că sunt absenți următorii: Teodor Petri inv. în Hundorf, Corneliu Băciu în Moardăș, Ioan Aldea în Șeica mică, Ștefan Pop în Ră-

vêșel, Octavian Popoviciu în Geacoș, Alexandru Costea în Agrișteu, Ioan Boeriu în Ciucmandru, Iuliu Todoran în Odorheiu, Alexandru Banea în Chesler, Ioan Sighisorean în Ibașfalău, Miron Băcilă în Sântioana și doamna Hermina Padurean. S'a constatat, că acești domni, și îndeosebi cei 5 dintâi cercetează foarte rău adunările, arată o nepăsare și neinteresare față de reuniune.

E foarte trist, și încă cu atât mai virtos, că aceștia aproape toți sunt tineri și acum ar trebui să lucreze mai cu zel pentru binele și înaintarea reuniunii noastre.

S'a decis, că sus amintirii, conform concluderii adus încă în anii trecuți să fie pedepsiți cu câte 2 cor. pentru fiecare adunare absentă. — Credem, că dnii protopopi ai tractului Mediaș și Ibașfalău, cari vor fi rugați din partea prezidiului, vor duce în deplinire acest conclud.

După cetirea apelului nominal, ne-am dus iarăși în sf. biserică, unde aștepta poporul, cam puțin la număr, deunde se poate deduce, că nu a fost bine pregătit de către conducători. Din sinul bisericeii gr. or. nu a fost nime, deși oficios au fost invitați.

Harnicul nostru președinte Isidor Dopp, prin o vorbire foarte frumoasă deschide ședința. — Spune între altele, că dacă la poporul nostru s'a constatat regres în multe privințe, greșala se nu o căutăm în soiu și în sine, ci în creșterea de care a fost împărțit, și că școala modernă e chemată să vindece aceasta scădere, căci dacă Grecii prin școala lor au știut crește patriei lor eroi, dice n'am fi și noi învățătorii români în stare a face din poporul român — popor lucrător etc. Arată mai departe modalitățile, prin care copilul, încă de mic, din școală și din casa părintească sar' putea deprinde la continuă lucrare.

Atât învățătorii, cât și poporul prezent l-a ascultat cu drag, căci vorbirea lui avântată și predata cu vocea de orator, a îndulcit inimile celor prezenți.

După aceia dl Gavril Bozoșan înv. în Biertan, raportează în numele comisiunii emise pentru censurarea finanțelor, de unde reiasă, că despărțământul nostru nu este așa renitent (în privința aceasta) precum s'a fost svenit. La adunarea aceasta sau încasat, deși au fost puțini, 37 cor.

A urmat apoi alegerea membrilor, pentru eventualul congres proiectat de învățătorii, pentru urcarea salariilor alegându-se dnii Isidor Dopp, Gavril Bozoșan, și Mihail Tătar. După-ce însă cetisem prin foi, că atât sinodul din Blaj, cât și congresul din Sibiu decise, ca salariile să se urce la minimul de 800 cor. — e întrebarea, că oare de lipsă ar fi să se mai țină congres?

După-ce se mai decide, că adunarea de primăvară să se țină în Ibașfalău și fiind timpul foarte înaintat președintele închide ședința, prin o vorbire instructivă, vorbind între altele și despre cea mai nouă plantă »Soia«. — Poporul era foarte uimit și dl Dopp a fost aclamat.

Ne am dus apoi la masa bogată a colegului nostru George Porime, unde am fost bine primiți și ospățați. S'a toa-

stat pentru Escelenția s'a metropolitul Dr. Victor Mihalyi — pentru președintele Dopp, pentru preoțime și învățătorime.

Mihail Tătar,
în.

II.

Din tractul gr. cat. al Dêrgei.

Dela înființarea reuniunii noastre, pe învățătorul din Sotelec, Nicolau Töröc nu l-am văzut între noi.

În adunarea din primăvară ținută la duminica Tomei în Chechis am fost hotărât cu toții cumcă adunarea de toamnă să o ținem în comuna Sotelec, — Căci ziceam, dacă învățătorul Töröc nu vine între noi, vom merge noi la dînsul.

Pe baza hotărârei noastre, președintele reuniunii Isidor Pop la timpul său a făcut cunoscut lui Töröc, amintindu-i tot odată cumcă pe 25 Noemvrie, dacă nu voeste a provedea pe învățători cu puțină mâncare, este obligat ca pe 10—11 oare să fie de față în școală cu pruncii școlari, unde trebuie să țină și prelegere practică.

Nicolau Töröc scrie după acestea președintelui, cumcă dânsul nu primește adunarea nice nu se pregătește cu nimic, ci se ne căutam altă comună.

Ne știind noi ce pertractări decurg între președintele și Töröc: pe 25 Nov. am plecat la adunare în comuna Sotelec, unde am găsit școala fără de foc, nemăturată, iar pruncii de școală ca în palmă. Unul am adus lemne, altul am făcut foc, altul am tras clopotul, ca să vină pruncii la școală, iar pe la 12 oare aveam și foc și 15 prunci școlari, pe cari cu multă blîndeție și afabilitate esaminându-i am aflat cumcă acești prunci nu știu absolut nimic.

Învățătorul Töröc se preumbla cu mâinile la spate în sus și în jos, iar, când privea spre noi, o nepăsare se reoglinda din ochii lui.

M'am adresat către un poporean, — și l'am întrebat, că cum stă treaba cu învățătorul? — La ce îmi răspunse omul, că la un învățător bun trebuie plată mare, pe când Töröc se îndestulește cu mai puțin de 300 fl.

Trist lucru este ca o comună cum este Sotelec cu care constă din 180 familii, și care prelângă edificile lor frumoase și în bună rânduială, prelângă un hotar bun și estins, la 130—140 prunci de școală, se nu aibă edificiu școlar, căci care-l au nice de grajd pentru vite nu este bun și unde s'ar recere 2 învățători neobosiți au un învățător, care nu-și împlinește datoria. Ne-am ales oficianți, pe un an, cari a rămas tot cei vechi, afară de notariul pe care l-am reales în persona neobositului tânăr învățătoriu Emiliu Sârbul.

Cu durere am constatat mai departe cumcă din 19 inși câți suntem azi în tract numai 9 inși am fost prezenți, iar învățătorii din S-Mihail, Chendiea, Tihău Var, Borza Poptelec, Ugrușiu, Chichișia și Trestia și din Ciachi-Gârbău au lipsit dela adunare.

Eată așa stăm cu unii învățători, la adunare nu vin, taxa impusă nu o solvesc ci la 3—4 ani părăsesc tractul cu taxă cu tot.

Nori grei să rădică dinspre apus și numai bunul Dumnezeu știe cumcă ploaie productivă și recoritoare aduc sau grindină, — dar cum stăm acum nu stăm bine.

X. Y.

Rezultatul!

— Pentru învățători. —

Toată lumea dăscălească din Ungaria a început în timpul din urmă a striga, a să văita că nu poate trăi din plata de 600 cor. de pe hârtie și cer-

sus și tare urcare de salare și congres învățătoresc.

Noi dascălii de român am trimbițat prin foi, prin adunări, ba am înaintat și memorande pe la Consistoarele noastre. Și în fine glasurile nu ne-a sunat în pustiu; au fost ascultate și resolve, dar' că cum au fost resolve ne ride toată lumea. Greco-orientalii au hotărât urcarea salariilor la 800 cor. — unde se poate, ear' unde nu se poate se se ceară întregire dela stat pe lângă învoirea Consistorului. Un rezultat acesta ca și cum sună zicala ungurească: »Nesze semmit, fogd meg jól«. Conzistoriul și-a făcut datoria dând răspuns. Ancheta ce le-a fost promisă mai umblă, dar' cele mai sus înșirate de loc.

Învățătorii gr.-cat. încă au înaintat un memorandum Conzistoriului din Blaj cu rogarea să binevoiască al înainta sinodului proxim. În el au cerut urcare de salar conform a altor învățători din patrie, scoaterea salariului de-odată cu darea, permisiunea ținerei unui congres învățătoresc și socotirea venitelor cantoralii la fondul de penziune.

Și acum rezultate!

Urcarea salariului la 800 cor. unde se poate etc. (vezi a gr.-or. mai sus) întreprinderea pentru venitele cantoralii și mai mult nimic. Ca salariile să se scoată de odată cu darea și ținerea congresului — au rămas. Că de ce, nu știm. Cel puțin nu ne-a vestit nice o foaie; nici chiar »Foaia școlastică« din Blaj carea nici act n'a luat de hotărîrea sinodului. Cu acest rezultat și învățătorii gr.-cat. sunt plătiți.

Rugarea cu urcarea salariului e primită, dar' în pincipiu, ear' cu executarea ei sunt lăsați învățătorii. Conzistoarele deci nu demândă sau mai bine zis nu obligă ca urcarea să se facă, ci lasă ca învățătorii cari pe întrecute se pacteze cu poporul ca să-i dea salariul urcat, încolo nu i sală și nu i nimic. La caz că învățătorului li succede așa ceva e norocos, la caz contrar rămâne de răsul satului. A cerut urcare, oamenii nu i-au dat, s'au împotrivit; învățătorul e om slab.

Dar' oare cari oameni s'ar învoi la așa ceva? De ce se se învoiască dacă nu-i sală? Cu acest rezultat învățătorii au ajuns în corn de capră cu poporul. De aci se vor naște celea mai multe certe între învățători și popor. Să se tot trudească învățătorii cu atragerea poporului către școală când va fi vorbă de urcare de salar, înaintea poporului învățătorul nu mai e de treabă și s'a gătat.

Deci oare bine au judecat ce-i ce au adus aceasta hotărîre aproape fără nici o bază? Eu cel puțin dacă în semnul acesta e adusă hotărîrea nu profetesc nice un bine pentru școalele noastre.

De alt-cum tare aș dori să mă desmințescă cineva arătându-mi că cu acest »rezultat« vom ajunge la o mai bună isbândă ca și cum eu o profetesc.

Oare congresul acela nu ar aduce roade mai înbelșugate? Un învățător.

SOIA.

Mai de mult cucuruzul, crumpenele și alte plante aduse din țeri străine în patria noastră — întocmai ca acum soia, — au fost cu greu încetățenite, eară azi acestea bucate sunt — așa zicând pânea de toate zilele la poporul dela sate.

Acum o altă plantă păstăioasă »soia« cu mult mai recomandabilă din multe puncte de vedere, întru-cât e cu mult mai nutritivă omului ca celea amintite, zic, întâlnește la noi aceleași pedeci, ca și celea amintite.

Subscrisul în urma celor scrisă despre aceasta plantă în foile noastre, pentru ca să mă conving despre aceasta, încă în anul trecut am procurat 4 klgr. din București, și am cultivat de probă așa cum cetisem. Resultatul a fost peste așteptarea mea. În anul acesta o am cultivat în măsură și mai mare, așa încât pot vinde în preț moderat cât de multă celor ce s'ar adresa la mine: 1 klgr. 2 cor.

După-ce însă mulți dintre aceia, cari au cumpărat soia dela mine în anul trecut, mi-au cerut să le descriu modul cum se cultivă și ce se poate prepara din aceasta plantă binefăcătoare — cu permisiunea prealabilă a Onoratei Redacțiuni, vin a face aceasta în coloanele acestui prețuit ziar, așa după-cum în-su-mi am experiat.

a) Cultivarea soiei.

În anul prim o am sămănat în pământ nu așa bine cultivat, ne gunoit, după-cum se pun napii cei de zahăr și succesul a fost destul de bun. În anul acesta o am sămănat în 3 soiuri de pământ — anume să mă conving, care îl va iubi mai mult și m'am convins, că această plantă iubește atât pământul humos, cât și cel nășipos, suferă și căldura ca și ploaia multă.

Soia se cultivă tocmai ca și fasolea cea fără par pusă (fără cucuruz) în rânduri, la distanță de 30—40 ctm. între rânduri, eară între fire de 20 ctm.

Venind mai multe persoane spre a se convinge despre producerea acestei plante — precum a venit și dl profesor Dr. Cserni Bela și dl învăț. Ioan

Pampu, — în prezența lor am numărât pe un fir de soie 750 de boane, cari au cântărit 7 dkgr.

Timpul sămănatului și a cultivatului nu se poate lega de termene, pentru-că în patria noastră unele ținuturi sunt mai răcoroase, eară altele mai călduroase, deci în unele locuri trebuie să se sămene mai târziu și în unele locuri mai curând. Mai bine e a sămăna odată cu fasolea și a să culege când e coaptă, adică când începe a-i cădea frunza.

b) Preparatele din soia.

În urma celor cetite prin foi am cercat cu pregătirea laptelui, pâinei, mămăligii și prăjiturilor. Și anume:

1. Laptele l'am făcut așa, am pus 1 k'gr. de soia în apă rece să se moaie până am putut-o strivi ușor între degete. După aceea am scurs apa și cu ajutorul mașinei de carne am prefăcut-o în aluat (se poate însă și în piua.) La acest aluat am adăus de zece ori atâta apă, apoi l'am fiert bine grijind să nu se umfle, în fine l'am strecurat printr-o sătă deasă ca lapte. Având însă gust de soia l'am mai fiert odată punând în el puțină sare și puțin zahăr, care ajută la câștigarea gustului adevărat.

2. Am înlocuit frank-cafeul cu soia cu foarte bun succes.

3. Pânea și mămăliga o am făcut așa că am măcinat 10 klgr. de soia bine uscată, apoi mestecându-o cu făină de cucuruz sau grâu în proporție de $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ am obținut atât la pâne cât și la mămăligă un gust excelent, care fără analiză de experți se poate constata în urma gustului gras și plăcut, că conține multe părți nutritive.

4. Prăjiturile și scovozile pregătite din făină de soia sunt totmai ca celea pregătite din făină de grâu cu lapte.

Despre diferitele preparate ce se pregătesc din făină de soia, s'a scris și se va mai scrie de către experți, eu însă, care numai în rândul al doilea mă ocup cu economia, am scris după experiența făcută în acești doi ani și bunul rezultat obținut la toate probele, așa că pot zice cu drept cuvânt, că soia e vaca sâracului, nu doresc alt-

ceva, decât să recomand fraților economi aceasta plantă cu toată căldura. Kramitake Matanobe fost ministru de finanțe japonez scrie: »Dă-i un pumn de urez unui lucrător japonez și îți lucră o zi, cred Europeanii și Americanii; de fapt însă e urezul său totdeauna întovărășit de soia.

Alba-Iulia, Noemvrie 1906.

Ignat Borza.

Rîia și vindecarea ei.

(Urmare și fine).

Rîia este o boală care se poate vindeca lesne, dacă este căutată; din contră, dacă nu este îngrijită, ea nu se vindecă niciodată singură, ci dăinuiește până la moartea celui atins de ea. De aci proverbul: »nu scapi de el ca de rîie«.

Mai mult încă, din cauza scărpinăturilor, omul își face o mulțime de răni pe piele, care prin murdăria în care trăește se infectează și dă naștere la o mulțime de alte boale, care se vindecă foarte greu; de aceea oricine se simte bolnav, să nu ascundă boala, ci numai decât să se îngrijească.

Leacul pe care îl întrebuințează poporul contra rîiei este de obicei cel următor: face o alifie de iarbă mare, pucioasă și seu de capră, șorecioaică și vin alb, se unge cu ea și apoi se spală cu leșie sau chiar cu udul lui propriu; alteori întrebuințează zeama de țabac fiert sau rădăcina de steje fiartă și amestecată cu cheșleag etc.

Leacul adevărat, științific, șade în distrugerea paraziților (acarilor) și a ouălor lor, atât din piele cât și din rufărie.

Leacul cel mai ieftin și mai lesce de întrebuințat este cel următor (recomandat și de consiliul sanitar superior): ori ce bolnav (rîios) să fie frecat timp de 20—30 de minute cu o bucată de țesătură de lână și cu săpun, după aceea va face o baie scaldă caldă sau se va scaldă într-o albie și, în lipsa acestora, e destul să fie spălat cu o stropitoare cu apă caldă; în timpul băii se spală din nou cu săpun.

În urmă, după ce se zvântă (se usucă puțin) pielea, se freacă pe tot trupul cu

VESELIA.

Foia glumească a Foii Poporului. —

Țiganul la oraș.

Un Țigan car' nu vîzuse
Vr'un orașu chiar nice când,
Într'o zi în gând își pusă
Să vadă unul curând,
Să apucă apoi țiganul
Și muncea, muncea nebun,
Și păstra el faraonu
Ca să aibă pentru drum,
Și au strîns țiganu îndată
Bani de nice nu gîndești
Și-i adună la olaltă
Și-apoi pleacă'n București.
Și ajunse el cu pace
În acest oraș frumos,
Și-incepu țiganu a face
Plimbare în sus și-n jos,
Să mira țiganu Doamne!
Hei da ce căsoi frumoase

Vai Sfinte Pantelimoane
Vai să am așa o casă
Ce mai făuriște-aș face,
Mi-aș lua și vr'o cinci oi
Aș trăi apoi cu pace
Și mi-aș lua și doi boi,
Haș trăi ca la horaș,
Cu boii eu mi-aș hara
Dela oi aș mânca caș,
Să mă vază apoi tetea
Și-apoi să m'în sor acilea
Cu vre-o fată de baron
Cine ar fi ca mine acoloa
Ce bine mi-ar șede domn
Și apoi să fac plimbare
Cu nevasta mea lucsoasă
Ști acoloa pe răcoare
Ce viață drăgăstoasă,
Și nevasta mea să fie
Hămbrăcată cu jachet
Vai la mine bucurie
Ști acoloa la brațet
Când m'o vedea Țigănia
Ști acoloa la plimbare

Toți se-și iaie pălăria
Și se zică: ce domn mare.

(Va urma.)

Nicolau Bada.

COLINDE.

De S. Șerban.

Să întorcă oile,
N' toată ziua cătră sară
Și tot pe el îl mînăre
Strînel ca ș-un inel.
Cel mai mic îi strînel,
Cel mai mare, jos pe mare
Sunt nouă păcurărași
Dîmneața lui Crăciun*)

I

Oițele, dalbele.
Când oile le 'ntorceare
Lui grea lege 'i făceare
Că pe el că se-l omoare.
— Da și el din graiu grăi
Pe min' dacă mă-omorî

*) Să repețește la fiecare rînd

o cârpă de lână muiată în petrol (gaz de lampă), dar' mai ales pe părțile pline cu rlie.

Peste o oră se repetă din nou această operațiune și apoi 2—3 zile dearându-l câte o dată pe zi. În fine bolnavul ia o baie de curățenie și îmbracă rufărie curată.

Acest mod de lecuire e bun, dar' s'a observat une ori, că irită pielea și de aceea tot consiliul sanitar a recomandat să se amestece o parte de petrol cu două de unt de lemn (uleiu de mâncat) sau după frecare să se ungă bolnavii, cu pomada următoare:

Grăsime de porc 300 gr.

Sulf. sublimat 50 gr.

Carbonat de potasiu 25 gr.

Un alt leac e cel următor: Se face bolnavului bae sulfuroasă pucioasă (cu 100 gr. ficat de sulf) și după aceea se freacă 20 de minute cu aceeași pomadă sulfuroasă:

Axungie 120 gr.

Floare de sulf 20 gr.

Carb. de potasiu 10 gr.

sau: întâi se face seara o frecare cu pomadă și a II-a zi se face bae. Aceasta se repetă 1—2 ori, până la vindecare și apoi se dă bolnavului băi emoliente cu tărâțe s'au scrobeală.

Trebue însă să se fie seama că totdeauna, cel puțin după ultima spălătură, se se schimbe toate rufele sau hainele cu care vine în atingere — se se desinfecteze.

Rufăria și așternutul se se fiarbă cu leșie în clocote, iar' pentru hainele care nu se pot spăla (cojoacele, căciulile etc.) se se așeze în mijlocul camerei un vas (căldare) plin cu jeratic, peste care se pune 2 kgr. de pucioasă și apoi se închid bine ușile și ferestrele; camera se ține astfel închisă timp de 4—5 ore, după care se deschide și se așteaptă câte-va ore până ce iasă tot mirosul.

Este de recomandat că acest mod de căutare se se aplice la toți membri unei familii, chiar dacă ar fi numai bănuți și afară de asta trebue să se îndepărteze numai de cât animalele bolnave sau se fie unse și ele.

Din »Șez. sët.«

V. G.

Societățile românești de peste graniță.

București, Dec. 1906.

Românii de sub stăpânirea ungarească, sunt siliți să-și părăsească țara spre a-și agonisi pâinea de toate zilele. Până mai anii trecuți România era singura scăpare, dar' acum America atrage tot mai mult.

Emigrarea aceasta e un rău, căci ea împuținează numărul luptătorilor, însă înlăturarea cauzelor ei nu depinde de noi, astfel nici nu o putem împedeca.

Dar' e datoria noastră, a tuturor, să sfătuim pe cei ce pleacă, în România cât și în America, să se organizeze în societăți cu scop de a se ajutara reciproc, dar și spre a veni în ajutorul lipselor de acasă.

În România, ardelenii de prin jurul Mediașului, am format mai multe societăți. Era o mișcare ce creștea mereu, și credeam că se apropie ziua, când toate vor forma una mare și puternică, una care să aducă celor de acasă foloase reale.

Dar' credința m'a înșelat, căci azi mișcarea aceasta a încetat, societățile înființate unele au dispărut, altele s'au abătut dela scopul lor, rămânând la locul de onoare »Frăția« a Rom. din Cața și »Unirea« a celor din Draos.

Mișcarea aceasta s'a pornit și în America. Românul în N. 46 dă adresele a lor 18 societăți din America, în același număr vorbește însă și de »oare cari intrigi și nențelegeri ivite printre membrii« unora. Deci e probabil că și societățile americane vor sfârși ca și cele din București, dacă nu vor lua, din vreme, măsuri pentru înlăturarea răului. Și răul e în conducerea societăților, cel puțin așa au arătat cele din București.

Societățile cari au fost rău conduse, cari au avut în fruntea lor oameni nepricepuți și mai mult sau mai puțin de rea credință, acele au dispărut.

Societățile cari au avut fericirea, — ca Frăția soc. Românilor din Cața domiciliati în București — să aibă în fruntea lor câte un om cinstit, harnic și deștept, acele trăesc și prosperează.

Recomand tuturor cărticica: »Zece ani de viață« darea de seamă ce o face dl Ignatie Mircea despre mersul societății »Frăția«. Din această dare de seamă se vor putea convinge toți, ce lucruri frumoase pot săvârși o mână de oameni săraci, conduși cu înțelepciune. Din aceasta se vor putea convinge cum conducerea bună ridică și prestigiul unei societăți. Căci societatea »Frăția« a avut fericirea să dea serbări sub patronagiul dlor Sava Șomanescu, Delavrancea, Dr. Istrate, ear' azi are cea mai distinsă onoare obținând înaltul patronaj al M. S. Reginei Elisabeta a României, pentru balul popular cel va da la Crăciun în folosul »Vetrei Luminoase«. »Vatra Luminoasă« creată de M. S. Regina Elisabeta, are de scop să înființeze o colonie pentru orbi, unde să fie îngrijiți și educați.

Societățile acestea, mai ales cele din America, trebue să fie și centre puternice de educație națională, trebue să fie vatra, pe care cel puțin odată la o săptămână să o încălzască doina românească, trebue să fie vatra la care în ciasurile de repaos să se cetească scrieri românești și gazetele din patria vitregă.

Numai în cazul acesta se va putea vindeca unul din relele, ce se nasc din emigrare.

Luca Rusu.

Un leac împotriva pangliciei (teniei).

Unii oameni sufer de panglică (un fel de limbric mare, tenie), un vierme care trăiește în pânțele, și anume în mațe.

De obicei cine are panglică are greață, vărsături, i-se umple gura de apă mai ales dimineața, are o mâncărime în nas și uneori eșiri afară (diaree). Unii mai au amețală; simt ciupituri și mișcări neobicinuite în pânțele. Cel mai sigur semn este însă când scot la scaun niște inele albe, cari seamănă a bucăți de panglică. Copii bolnavi de panglică pot să aibă chiar spasmiuri, iar persoanele în vârstă, unele boale de nervi și slăbiciune.

Pe mine se mă 'ngropați,

În strunguța oilor

Colo-n jocul meilor,

— Da pe el cine se-l cânte?

— Da zo a lui oi cele multe,

Da zo cele bălăi,

Da și cele ochișele,

Să-l cânte pe el de jele,

Auzită dela Ioan Andraș, bărbat 50 ani.

II.

Colon jos, mai în jos

Colindă-mi, Doamne colindă*)

Este-o dalbă mănăstire.

Da 'n mănăstire cin' ședea?

Nouă dieci și nouă popi

Și peatâția patriarhi.

De cu seară întrân iare

Cântă toți la slujba sfântă.

— Slujba sfântă cin'o ascultă?

O d'ascultă maica sfântă,

Un fiu micuț în brațe,

Plânge și nu tace,

Creare se-l împace.

Și din graiu așa grăiere:

— Taci fiule, taci dragule,

Că fie maica ți-o dare,

Două mere, două pere

Să te joci în raiu cu ele.

Două mere roșioare

Rupte dela sfântul soare.

Scaunul județului,

Păharul botezului;

Pe cei mici de botezat

Pe cei mari de cununat.

— Fiuțul din graiu grăiere:

Eu maică cum a-și tăcere?

Uite-n sus, și uite-n jos

Câți ls mici și câți ls mari

Toți ls meșteri de săcuri.

Toți cioplesc și gheluiesc

Mie crucea mi-o gâtesc.

Și'n loc mamă de brâuț

M'or încinge cu-n ruguț.

Și'n loc de căpuță-n cap

Mi-or pune ruguț uscat.

Dela Ioan Tralan, june 20 ani.

Povestea S-tei Mării.

— De Partenlu Glurgescu. —

(Urmare și fine.)

S'o luat Maica Sftă pe muntele Ierusalimului, ascuțit ca tindea cuțitului, cu glas mare până 'n ceriu, cu lacrimi până 'n pământ, lacrimile ca bobu, ferbinți ca și focu, unde lacrimi pica, piatra se despica și care cum lacrimă jos pica, mere de aur se făcea, lui D-zău așa-i plăcea.

În mâna dreaptă carte albă, în mâna stângă cruce sfântă, tot cetind ș'adeverind.

S'o 'ntelnit cu roască-broască. — »Deu D-zeu bine« Maică Sftă. — »Sănătate bună roască-broască.« — O maică Sftă ce te cântă, ce te vaeri? Cum nu m'oi cânta, cum nu m'oi văera, m'am luat pe dealul Ierusalimului ascuțit ca o tindea de cuțit, cu glas mare până în ceriu, cu lacrimi până 'n pământ, lacrimile ca bobu, ferbinți ca și focu, unde lacrimi pica, piatra se despica și care cum lacrimă jos pica, mere de aur se făcea, lui D-zău așa-i plăcea.

Leacuri bune pentru scoaterea panglicii se cunosc mai multe. Unul, foarte simplu, este cel următor:

Să iau semințe proaspete de dovleac și să curăț de coji. Unui copil i-să dau 20—30 grame, iar unui om mare 60—80 grame. Să pisează apoi într-o piuliță și să amestecă cu ceaiu îndulcit cu ceva miere.

Cu o zi mai înainte de a bea acest amestec, bolnavul va lua 2 linguri de ulei de ricin și va bea numai lapte, iar seara nu va mai bea nici lapte.

A doua zi, pe nemâncate, va înghiți semințele de dovleac, astfel pregătite cum am spus, iar după 1—2 ore va bea 2 linguri de ulei de ricin. Copii vor lua până la 1 lingură din această curățenie. Să va avea grije ca în oala, unde va face bolnavul panglica să se pună pe fund apă ori lapte cald.

Să poate însă ca panglica să nu fie scoasă îndată, ci uneori să treacă mai multă vreme, chiar câteva zile. Oricând s'ar scoate trebuie să se vadă cu băgare de seamă dacă a eșit cu cap cu tot, căci într'altfel rămâne agățată cu cârligele ei de mațe și va crește iarăși mare.

(>Albina<.)

Get.

Indurați-Vă spre săracii nostri.

„Mila dată săracilor te curăț de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică.”

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, ce atârna deasupra lădiței cu crucerii săracilor, în localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor nostri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva Dr. Brote, Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui, care poate da și la acelui care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărâre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase, cu rugarea să binevoiască a dăruia bani, vestminte, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incuse

în mâna dreaptă carte albă, în mâna stângă cruce sfântă, tot cetind ș'adeverind, toți fii și îngerii i-am găsit, numai Domnul cerului ș'a pământului nu l'am cetit, nu l'am găsit ș'adeverit, nu știu în ce corn de lume ar fi?

— O Maică Sftă și eu așa am pățit, c'am avut șapte pui într-o ogașă de car ș'a venit o roată forforoată, șease iau călcat, unu a rămas. O roască-broască cum l'ai putea chema să vie în fața mea? — O luat roască-broască un bucinat în patru cornuri de lume, ș'o venit prin nește trestie 'n jos cum ar veni patru cară alătura de rogoz, cu picioarele ca răștitoarele, cu ochii ca tăerile, de trei coți în frunte, când l'au văzut Maica Sftă ș'o zimbbit a râde; ș'o zis: o roască broască fireai adisită, de mine, de fiul meu, mai tare de D-zău, unde nu fi fi tu în fântână, să nu fie apa bună și dacă fi muri, să nu putrezești nici odată.

S'o luat Maica Sftă pe muntele Ierusalimului, ascuțit ca tindea cuțitului, cu glas mare până în ceriu, cu lacrimi până 'n pământ, lacrimile ca bobu, ferbinți ca și focu, unde lacrimi pica, piatra să despica și care

să vor împărți între săracii nostri în ajunul Nașterii Mântuitorului Isus Christos, sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile versate de săracii nostri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bineplăcute oamenilor și lui Dzeu.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 15 Noiembrie n. 1906.

Victor Tordășlann,
prezident.

Stefan Duca,
notariu.

SFATURI

Foloasele funinginei. — Funinginea amestecată cu oțet tare — zice „Sănătatea” — e bună contra degerăturilor. Amestecată cu untdelemn cald, punând ceva picături pe vată și băgând în ureche, potolește durerile cele mai violente.

Funinginea e bună și ca praf de dinți, amestecând o cu puțină sare și alcool. Dinți hornarilor sunt foarte sănătoși, din cauza funinginei.

FELURIMI

O haină pentru înnotat Prefectura poliției din Paris face încercări interesante. Un croitor a născocit o haină, care te scutește de înec. Indată ce te arunci cu ea în apă, ea se umflă de toate părțile și ține pe om de asupra apei, încât nu e nici o primejdie ca cineva să se înnece.

Dare de seamă și mulțumita publică

Din Șorfalău.

Subscrisul, în numele comitetului bis. gr. cat. din Șorfalău, districtul protopesc Dicio-San-Martin (comit. Târnava-mică) îmi țin de datorință a aduce cele mai mari mulțumite compatriotului Tit Popp din Șorfalău, care făcând o colectă în America între emigrați, a adunat o frumoasă sumă de 177 cor. 40 bani pentru biserica gr. cat. din Șorfalău. Contribuenții sunt următorii:

Tit Popp, George Popp și Vasile Suci toți din Șorfalău câte 2 dolari, Ioan Moldovan, Avram Holom câte 25 cenți, Ioan Marcu, Gerasim Popa toți din Lepindea câte 10 cenți,

cum lacrimă jos pica, mere de aur să făcea, lui D-zău așa-i plăcea.

În mâna dreaptă carte albă, în mâna stângă cruce sfântă, tot cetind ș'adeverind.

S'o întâlnit cu Ioan Sânti Ioan, „Dee D-zău bine” Maică Sftă. — „Sănătate bună Ioane Sânti Ioane.” — Ce te tot cânti, ce te tot vaeri? Cum nu m'oi cânta, cum nu m'oi văera m'am luat pe dealul Ierusalimului ascuțit ca o tindea de cuțit, cu glas mare până 'n ceriu cu lacrimi până 'n pământ, lacrimile ca bobu, ferbinți ca și focu, unde lacrimi pica, piatra să despica și care cum lacrimă jos pica, mere de aur să făcea, lui D-zău așa-i plăcea, în mâna dreaptă carte albă, în mâna stângă cruce sfântă, tot cetind ș'adeverind, toți fii și îngerii i-am găsit, numai Domnul cerului și-a pământului nu l'am cetit, nu l'am găsit ș'adeverit, nu știu în ce corn de lume ar fi?

O Maică Sftă mergi la biserica Iordanului, este un isvor și te spală pe ochi, c'apoi li vedea viind pe cal de vânt, mai mult pe sus decât pe jos, departe nu-l judeca, deaproape nu-l supăra. Maica Sftă cum l-a văzut

Simion Albu din Zs.-Saroș 25 c., Saviu Prescurea, Vasile Braniște câte 25 c. Gedeon Prescurea, Iosif Muntean câte 10 c. Zosim Doliște 5 c. toți din Merghindeal, Teofil Mani și Ioan Vasiiu din Brad câte 25 c. Emilian Bărdaș și Vasile Gligor din Zoltan câte 25 c. Patriche Solomon din Velț 25 c. Valerie Braias, Vecerd 10 c. George Modran Bind 5 c, Popa M hailă 5 c. Simion Rus 50 c. Nicolae Pall, Petru Avram câte 10 c. Ioan Popa, Șofron Popa toți din Șamoștelnic câte 25 c. Ioan Baci Veste 10 c., Ioan Lazar 25 c. Silviu Nicoară 50 c. Dumitru Vasile și Ioan Tat toți din Brad câte 25 c. Ioan Bozoșan 50 c. Vasile Bozoșan 25 c. Dionisie Stuchirean și George Petrila câte 50 c. toți din Bertan, George Milea Veste 20 c. Petru Stăngu 25 Vica Părau 50 c. ambii din Cetate-de-Baltă, Toader Rău 10 c. George Rău 20 c. din Blăjăl, Constantin Băta Șărcăița 25 c. Drăgici Drăgășiu 10 c. Toader Ordean 25 c. din Oarda, Ioan Șărășan 40 c. George Strova 25 c. din Blăjăl, Isailă Șerban Dărlas 25 c. Ilie Buculei 10 c. Făgăraș, Ștefan Silvas 25 c. Șeica M. și soția s'a Ana Silvas 25 c. David Ștefan Palăș 10 c. George Pinti 10 c. Veneția, George Horhoi 25 c. Blăjăl, Moga Vasile 20 c. Toader Moga, Ioan Moga, toți din Bobohalma, Ioan Păsărari, Irodian Bocrea și David Popa, câte 10 c. toți din Vad, George Oltean 50 c. Vad, Clemente Canja, Nicolae Nan, Dumitru Carja, câte 25 c. toți din Părau, Monu Moldovan și soția s'a Anica Moldovan din Șorfalău câte 50 c. Mihailă Părau, Andrei Părau câte 25 c. din Cetatea-de-Baltă, Nicolae Stupari și Machidon Roșca câte 25 c. Iași, Nicolae Stupari 20 c. Iustin Dejan 25 c. Dărlas, Ioan Boșan 20 c. Blăjăl, Marcu Mailat, Părau. Mihailă Harzi, Cucui Ilie câte 25 c. Nicolae Cucuiu 50 c. Niculae Hățăgan 1 dol., toți din Cetatea-de-Baltă, Ioan Vica 20 c. Niculae Murășan 25 c. Teodor Hățăgan 50 c. toți din Blăjăl, Niculae Dămian 25 c. Geacăș, Ioan Hățăgan 25 c. Niculae Virca 50 c. George Hățăgan 15 c. din Blăjăl, Moise Crețu 10 c. Teodor Barya, Ioan Oava, Ananie Bota câte 25 c. Ioan Bălășan 15 c. Toma Buta, Andrei Morcula, Maxim Folea și Filimon Crețu, câte 20 c. toți din Părau, David Grama 10 c. Mândra, George Moșora, Mihail Braniște, câte 10 c. Maria Sărb și Mihail Sărb câte 50 c. Toader Braniște, Ștefan Ferezan câte 25 c. George Tomulețu cu soția sa 50 c. Tot Ferenț și Niculae Solomon câte 25 c. Candit Solomon 20 c. Niculae Harz 25

viind pe cal de vânt, de departe l'o judecat (că e el) deaproape l'o supărat. — „O fiul meu drag prea dulce, cum te-ai putut lăsa de te-a pedepsit păgânii de jidovi.” — „O maică draga mea prea dulce, nu m'am lăsat pentru mine, că m'am lăsat pentru lămea toată, că pân'acum n'ai auzit plângând copil după mamă, n'ai auzit oale zbierând după miel, n'ai auzit glas de secure în pădure, n'ai auzit ciripind pasărea, n'o fost fel de milă pe pământ pân'acum”.

Iar Maica Sftă zise: — Cine a auzit povestea mea, și o a ști și nu o a spune la lună, la săptămână, la an, la jumătate, de trei ori până la moarte, l'o-i lua de mâna stângă și lo-i purta pe la mese pline și i-oia arăta raiul și l-oiu țipa în iad, iar cine o va ști și o va spune l-oiu lua de mâna dreaptă și l-oiu purta pe la mese goale și i-oia arăta iadul și îl voiu așeza în raiu.

Cine o ști mai lungă

Cură ș'o ajungă.

Auziți în Lita rom.

c. Ilie Rampa 15 c. Lazar Tomuleșu, Niculae Părbumbășan, Ioan Sonier, toți din Sigișoara, George Lebu, Vasile Lebu, George Jugrovu Dumitru Lebu, Ioan Drăgusiu, toți din Uciade-sus, Ioan Fleșeriu, Trapold. Aron Crișan, Hunedoara. Constandin Vlad, Uciade-sus, Ilie Bârs, Agnita și Nicolae Mitorca, Tohanul-vechiu, câte 25 c. Suma totală 36 taleri și 70 cenți.

Tuturor acestor marinimoși binefăcători ai s. noastre biserici le aducem mulțumită, rugând pe bunul D-zău să le răsplătească după vrednicie:

Nicolau I. Platon,
preot gr. cat.

NOUȚĂȚI.

Bani vechi. Zidarul Petru Kolcsár din Cluj reparându-și casa, a găsit în un perete ziduiți 240 bani de argint de pe vremea împăratului Leopold (1675—1705). Kolcsár a dat banii muzeului ardelean.

De 110 ani. În Păclișa a murit zilele aceste economul Iacob Vasiloniu, în vârstă de 110 ani. Bătrânul n'a fost nici când bolnav în lunga sa viață.

Nouă cale ferată. La primăvară se vor începe lucrările pentru facerea călei ferate între Hațeg și Caransebeș.

Din pricina foametei. Din Petersburg se anunță că din cauza teribilei foamete ce bântue, țeranii din Kazan își vând fetele. Pentru copile de 12 până la 17 ani primesc câte 100—150 ruble. La încheierea vânzării se produc scene sâșietoare între părinți și fete.

O distincție rară. Dl Ignatie Mircea, presidentul societății »Frăția« a Românilor din Cața, domiciliat în București a primit dela dl Monske, directorul instituției »Vatra Luminoasă« creștă de regina Elisabeta pentru îngrijirea orbilor, următoarea scrisoare:

Dle President! Sunt fericit a vă comunica prin aceasta că M. Sa Regina, în vederea frumosului scop urmărit de serbarea ce soc. »Frăția« proiectează a organiza în folosul Vetrei Luminoase a binevoit a acorda înaltul său patronaj acestor serbări, ca semn de recunoștință pentru binele ce vă decideți a face orbilor noștri.

Mulțumindu-vă în numele instituției în mod anticipat pentru concursul D-voastre, Vă rog să primiți încredințarea deosebitei noastre considerațiuni. — Director R. Monske.

La expoziție. Din Fofeldea ni-se scrie, că de acolo au plecat săptămâna trecută 11 țărani și țărance la expoziția din București, sub conducerea învățătorului A. Manuil. La Porcești li s'au alăturat din Cichindeal preoții: I. Tatu și T. Oprean, învățătorul Drăgoman și economul I. Petru. Marți s'au reîntors cu toții plini de sentimente, pe cari nu este limbă, ca să le descrie.

Calea ferată năsăudeană e aproape gata. Deschiderea se va face probabil în 15 Dec. c.

† Buzoianu. Profesorul G. T. Buzoianu, redactor la foia »Acțiunea conservatoare«, decorat cu mai multe medalii, a răposat la București. Răposatul a fost om de muncă, scoțând între altele mai multe cărți bune de geografie pentru școli.

Turneul dlui Bârsanu. Dl Zaharie Bârsanu cu trupa sa mergând dela Orăștie, a dat în Hunedoara și Brad câte o reprezentație bine succesă. A fost primit în amândouă locurile cu multă dragoste și însuflețire. În Hunedoara suprasolvirile au fost de 195 cor. În 1, 2 și 4 Dec. n. a dat reprezentații în Orăvița, asemenea cu bun succes.

Dinamitul. În Banița (com. Hunedoarei) muncitorul dela calea ferată Toma Costa a băgat de samă în una din nopțile trecute, că nește Țigani voiesc să-i fure porcii grași din coteș. Neavând pușcă a luat o patronă de dinamit, ca să sparie pe Țigani. Dar' patroana a explodat fără veste și a rupt mâna bietului Costa și l-a rănit greu și pe trup. — Să avem grije umblând cu dinamitul!

Carte oprită. Ministrul instrucțiunii a oprit din toate școlile ungare cartea dlui Dr. Petru Barbu »Istoria bisericească III. Carte de religieune pentru școlile medii ediția IV«.

Filoxeră. În viile comunelor Cut (comitatul Albei-inf.) și Petrifalău (comit. Sibiu) s'a ivit filoxera și a făcut mari pagube. Viile au fost puse sub carantină (închise).

Hemoroldele în cele mai multe cazuri sunt a să reducă la așezarea sângelui și mersul rău al scaunului. Apa amară Franz-Josef aduce vindecare în multe cazuri și totdeauna îmbunătățire. Din parte medicală splendid aprobată.

Darul unui țeran. Un țeran francez bogat, cu numele Andaie a lăsat 1¹/₂ milion de franci Drului Roux, conducătorul așezământului Pasteur (contra turbării) din Pariz.

Nenorocire. În Reșița, la zidirea unei case, s'a rupt o scândură de pe o schelă, pe care se aflau 6 zidari. Ei au căzut din o înălțime de 15 metri. Doi din ei au murit, alți trei sunt în spital, iar' unul, care s'a prins de o rudă, a scăpat nevătămat.

În fiecare odale de copii se ne aducem aminte cu recunoștință de bravii pescari norvegiani, cari prind pe marea furtunoasă peștii batoc, din cari se face escelentul ulei de pește. Uleiul de pește este în formă mai gustoasă și ușor de mistuit în »Emulsiunea Scott«, unul din cele mai bune mijloace de nutrire, care se capătă în farmacii.

Călindare. Când am intrat în postul Crăciunului, economul curânduială își cumpără călindar.

Cel mai potrivit și mai ieftin călindar pentru poporul nostru este »Călindarul Poporului« pe 1907 cu material bogat (poezii, schițe, povești, glume, sfaturi etc.) și ilustrații frumoase. (Costă 40 bani. și porto 5 bani)

— La administrația »Foi Poporului« se mai află de vânzare »Călindar de părete« pe 1907, foarte frumos adăstă și de folos în fiecare casă. (Costă 20 bani.)

Cine vrea. să cumpere un aparat de vorbit sau un instrument muzical, acela se ceară grabnic dela F. Ad. Richter & Cnie, furnizori reg. de curte și camerali, Viena, I. Operngasse 16, lista de prețuri de muzicalii, bogat ilustrată, unde află mai de aproape și asupra placelor-Anker sunătoare, cari escelează prin redarea cu sunet tare și fără greșală a tuturor piezelor de muzică și cântare. Fiecare din aceste place-Anker sunătoare de model, e provăzută cu marca Anker.

Hotărîre cludată. Reuniunea economică a comitatului Bichiș a hotărît unanim, la propunerea contelui Dionisie Venkheim, — ca dacă secerătorii din Ungaria nu vor încheia până în 31 Ianuarie contractele de seceriș pe anul viitor, să fie aduși din China 15000—20000 Kuli (muncitori chinezi) pentru a seceră la vară grânele etc., din comitat. S'a hotărît ca această hotărîre să fie afișată pe stradele orașelor.

»Ulpia Traiană«. În orașul Erie Pa din America de nord, Românii aflători acolo au întemeiat o societate culturală și de ajutor, cu numele de mai sus. Societatea și-a început

lucrarea în 7 Oct. 1906. Un punct al statutelor dispune, că în caz de disolvare, averea trece în posesiunea »Asociațiunii« din Sibiu.

Comitetul societății, vrednică de spriginit, publică următorul apel:

Societatea »Ulpia Traiană« din Erie Pa face apel la toți frații Români doritori de cultura națiunii noastre, să bine voiască a dăru ori ce cărți române, pentru mărirea bibliotecii societății și cultura membrilor sei.

Numele donatorilor se va scrie în un registru special și se va publica și în gazete.

Cei ce vor dăru o sumă mai mare de cărți de valoare, se vor numi membri de onoare trimițându-li se și insignele societății.

În speranță că vom fi auziți de frații noștri din patria noastră, dorim atât donatorilor precum și întregii națiuni înflorire și progres.

Adresa Societății: »Ulpia Traiană« Walmit Str. 1827 Erie, Pa, Nord America. Ioan N. Șufană, președinte.

Primarul Năsăudului. »Revista Bistriței« scrie, că de primar al Năsăudului a fost ales harnicul fruntaș țeran Dumitru Tomuța, om vrednic și cu bune sentimente, Român verde înainte de toate. Li dorim ca să-și ducă la îndeplinire bunele gânduri, ce le are pentru înaintarea Năsăudului, iar' la primărie să introducă un duh mai românesc de cum a fost, căci va fi sprijinit de toți oamenii de bine. Cu atât e mai de lipsă aceasta în Năsăud, unde ne-au copleșit străinii peste măsură și amenință să ne mai cuprindă locurile din partea de frunte a Năsăudului. Cu atât mai condamnabilă e apucătura de corteș a unui alt concurent la slujba de primar, care a promis alegătorilor ovrei, că dacă îl vor alege de primar, le va da drepturi la averile comunale fără a plăti taxa de susceper.

Starea semănăturilor în România. Starea semănăturilor în România este în general următoarea: Semănăturile de grâu și orz făcute în toamnă suferă din cauza secetei, pentru că, mai ales în Moldova, sunt 3—4 luni de când n'a plouat de loc. Semănăturile de rapiță de și făcute numai în puține județe și pe mici întinderi, suferă de asemenea pe urma secetei. Pe lângă toate acestea se mai adaogă și ivirea în multe regiuni din țară a unei pusderii de șoareci, cari au stricat semănăturile pe o mare întindere. Pentru pus-tirea șoarecilor ministerul de domenii a luat toate măsurile de lipsă, deoarece la primăvară ei sunt mult mai periculoși pentru semănături.

A greși o lucru omenesc, dar' nu e necondiționat de lipsă. Dacă suntem atenți la numele »Réthy«, nu ne vom înșela, căci vom primi bonboane-Pemete veritabile cu 60 bani. Acest leac vechiu iubit de cassă, care s'a valorat atât de admirabil deja în mii de cazuri contra tusei, răgușelei și durerilor catarale. Atenție! Fiecare șatula și fiecare bucată de bomboană trebuie să poarte numele »Réthy«.

600 de acuzați. Gendarmeria a descoperit în comuna Cuman (Banat) o mare bandă de hoți, cari făceau furturi ca deosebire la țerguri. Lucrurile furate le duceau acasă în sat, unde la casa lui Pantea Taticu le vindeau oamenilor, fiind de față și primarul. Astfel, afară de banda de hoți care numără 30 de membrii, sunt acuzați ca gazde de tâlhari vre o 600 de oameni, aproape întreg satul Cuman.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Logodnă. Dra Elisabeta Bohățelu de Glod (Cluj) și dl Dr. Dionisie Roman, adv. în Mediaș, vestesc că s'au logodit.

*

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Paul Iovescu, cassar la comunitatea de avere (Caransebeș) 10 cor., Petru Iovescu (Bozovici) 5 cor., Ioan Paicu, inv. (Calbor) 1 cor. și dna Breiluca Ruva (Bozovici) 1 coroană 30 bani.

*

Prinderea unui hoț vestit. În Erdőhorváti (comit. Zemplin) a fost prins zilele aceste de gendarmi Mihai Szarvas-Pestik, un hoț, care era spaima întregului comitat. Mult au umblat gendarmii după el, dar' nu-l puteau prinde, căci poporul de frică îl ascundea. Acum însă n'a putut să scape. El a recunoscut până acum 45 de furturi și spargerii.

*

Soia. În nrul de față dăm un articol despre planta *Soia* și despre mâncările, ce se pot pregăti din ea.

Articolul e scris de dl Ign. Borza, din Alba Iulia și e clar și lămurit, scris după experiența și încercările făcute, așa că este de mare folos pentru cetitorii nostri. De aceea și mulțumim în deosebi dlui Borza.

În nrul viitor vom da un alt articol despre Soia, scris iarăși după experiență de vrednicul nostru învățator, Isidor Dopp din Mediaș, după o vorbire ținută în o adunare învățătorească.

Atragem luarea aminte a cetitorilor nostri asupra acestor articoli și rugăm pe economii nostri a cultiva planta Soia. Totodată rugăm pe aceia, cari cultivă Soia, să ne scrie despre ea, ca tot mai bine să o cunoaștem, și aceia, cari au sămânță de vândut, să ne scrie prețul.

*

Bancă nouă. În Sasca-mont. e pe cale a se întemeia în curând o nouă bancă românească, cu numele »Astra«.

*

Teatru. Luni în 3 Dec. c. s'a dat în teatrul din Sibiu drama în 4 acte »Die Schmetterlingsschlacht« de H. Sudermann.

Marti s'a jucat drama »Familie« de K. Schönherr; ea a fost aici novitate și a avut succes mare. Altcum piesa s'a jucat cu bun succes și în Burgheater din Viena.

Miercuri, în 5 Dec. s'a dat piesa »Die versunkene Glocke« în 5 acte, de G. Hauptmann. — Teatrul continuă a fi bine cercetat.

*

Căpitanul din Köpenik. În 1 Dec. c. s'a ținut judecată la tribunalul din Berlin asupra vestitului pantofar Voigt, care, cum știm, îmbrăcat în uniformă de căpitan a prins pe primarul din Köpenik și a luat cu sine banii orașului. În nr. 42 am dat o ilustrație în privința aceasta.

La pertractare s'a constatat, că Voigt a mai fost pedepsit la 15 ani temniță. Acum tribunalul i-a dat o pedeapsă de 4 ani și speșele de proces.

*

Pentru cel arși din Deda, au mai contribuit: Exelenția Sa Înalt Prea S. Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, trei sute coroane, (am vestit aceasta în un nr.) cari s'au împărțit la cei de religia gr.-or.

Comitatul Murăș Turda a donat 1000 coroane, care sumă s'au împărțit proporțional între păgubiți.

Dela diferiți donatori au încurs optzeci și nouă coroane, care sumă s'a împărțit asemenea.

În numele celor cari s'au împărțit de aceste daruri, subscrișii venim și pe această cale a aduce cele mai călduroase mulțăminte marinimoșilor donatori. — Gregorie Ceontea, învățator, Leon Popescu, preot gr.-or.

*

La „fondul de 20 bani“ pentru cumpărarea unei case cu hale de vânzare al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, au mai dăruit nuntașii mirilor Ioan Părău, măiestru croitor și d-șoara Constanța Buzdughină (ambii coriști ai Reuniunii), la inițiativa v.-prezidentului, totodată naș George Poponea, cor. 5.52, Antidiu Șoldea căp. Lazăr Buzdughină, sod. lăcătuș, Nicolae Stanciu, econom, Lazăr Bulea econom, Lazăr Cismaș, Sergentul de poliție Roth, Titu Morariu, cler. abs. Săsciori, Ioan Crișan, inv. Rășinar. Ioan Felea, cleric, Aurel Nicolescu cleric, Aurel Meerea, cleric, Angel Bena, funcț. »Albina«, Florea Crucică m. croitor, fiecare câte 20 bani. Romul Verzea, capelan în Satulung bis. veche, pentru sine, pentru soția sa Octavia n. Chiorniță, și pentru copii lor Veturia, Livia Romul, Emilia, Elena și Mateiu, în total 2 cor.; Ilariu Plotogea, paroch (Tohanul nou) 1 cor., Aurel Bratu, profesor (Arad) 20 bani, Nicolae Geaja, paroch (Laslea mare) 1 cor., și Vic. Tordășianu, 10 bani.

*

Lupi în sat. În comuna Ruda au intrat lupii în sat ziua la amezai și au omorât vre-o 24 de oi. Autoritatea comitatensă a ordonat goană oficioasă asupra lor.

*

În urma urcării prețului la toate materialele crude, s'a ivit necesitatea a se ridica corespunzător prețul la toate produsele de săpun și lumini. Dacă tendința de urcare a prețurilor produselor crude va dura, va fi inevitabilă o urcare mai departe a prețurilor săpunului și luminilor.

*

Seumple. După ce leașa lucrătorilor tipografi s'a urcat, a fost neîncunjurat de lipsă a se urca în întreagă Ungaria prețul tipăriturilor.

*

Nenorocire de tren. Duminică, în 2 Dec. dimineața s'a întâmplat o ciocnire de trenuri pe linia ce duce de la Orade la Beius, între stațiile Rogoz și Holod. Cei doi mașiniști și un focar au murit și alți 4 aplicați la căile ferate au fost greu răniți. Dintre călători n'a murit nime, dar' sunt mulți răniți. Vina este a unui oficial de trenuri, care a și fost suspendat.

*

O mare nenorocire s'a întâmplat săptămâna trecută între localitățile Annen și Witten din Germania. O fabrică, în care se făcea materia explozivă, numită roburit, a explodat în aer, ucigând peste 40 de oameni și răniind o mulțime. Explosia a fost așa de grozavă, încât în localitățile amintite au fost dărâmate și stricate o mulțime de case. Se crede, că explozia a produs o un lucrător, care a fost dimis dela fabrică.

*

Respingi. Studenții unguri din Lipsa și Heidelberg din Germania a aranjat o serbare în 1 Dec. c. în amintirea lui Rákoczi și au invitat la ea pe profesori și studenți. Toți aceștia însă, din pricina urei, ce o au Ungurii față de Nemți, au respins invitarea și n'au luat parte.

*

Tîrg în flacări. În Szepesvéghely a fost zilele aceste tîrg de țară. De-odată s'au aprins în mai multe locuri șetrele și au ars toate. Bieții neguțători au avut mare pagubă. Focul a fost pus de nește hoți, cari apoi au furat pe ce au putut pune mîna.

*

Bibliografie. Calendarele din editura lui W. Krafft în Sibiu tocmai au apărut pentru anul 1907. Aceste calendare ca și în alți ani sunt redactate cu îngrijire și bine ilustrate. Consemnărilor târgurilor s'a dat deosebită atenție făcându-se din nou întrebări la toate comunele, cari până acum nu au dat informații destul de exacte. Tîrgurile de mărfuri și de vite s'au orînduit și însemnat prin semne particulare caracteristice.

»Amicul Poporului«, calendar ilustrat pe anul 1907, anul XLVII, întocmit de I. Popovici. Pe lângă partea calendaristică, presărată cu număroase cugetări și aforisme, și în care

la fiecare Duminică se indică începutul textului evangheliei, acest calendar de familie se distinge prin un cuprins literar bogat și bine aranjat, precum și prin o lungă serie de ilustrațiuni foarte bine executate. Din bogatul cuprins remarcăm:

Un articol asupra catedralei din Sibiu, cu 3 ilustrațiuni foarte frumoase; Detunata, poezie de Maria Cioban, cu ilustrație; Un pas peste Dunăre: Rusciucul, de N. Iorga (articol scris anume pentru acest calendar); Biografia lui Axente Sever; Măsurarea trupului; Însănătinare, poezie; Expoziția din București, articol frumos ilustrat; Cronica anului, bogat ilustrată; Un mic dicționar economic foarte practic și de folos; două romane frumoase ș. a. La sfârșit interesantul șematism statistic al Românilor din Ungaria. — Acesta e unul din cele mai bune calendare de familie la noi. — Prețul 60 bani, cu trimiterea francată 70 bani.

»Posnașul«, calendar umoristic ilustrat pe a. 1907 anul XII Partea hazlie redactată de Haralamb Călmăș. În anul acesta cuprinsul acestui bine apreciat calendar este foarte variat și plin de glume reușite și de actualitate pentru viața noastră socială, cari vor stîrni și de astădată mult ris și bună dispoziție la cetitor. Prețul de 50 bani. este de tot minimal pentru voia bună pe care »Posnașul« o aduce în casa Românilor. Cu trimiterea francată 60 bani.

»Calendarul Săteanului«, pe anul 1907 anul XVI. Pentru prețul de 25 bani, și 30 bani, cu trimiterea francată, pe lângă partea calendaristică de articole ilustrate despre catedrala din Sibiu, Expoziția din București, Proclamația vremii ș. a. E cel mai ieftin calendar românesc.

Calendar pe anul comun 1907 anul CXV, calendar cu litere cirile cu un cuprins bogat de învățătură și petrecere. Prețul 40 bani. cu trimiterea francată 45 bani.

E foarte greu

dacă nu chiar imposibil să afli un astfel de mijloc, care să fie atât de bun în efectul pentru păstrarea sănătății copiilor ca și Emulsiunea lui Scott. Aceasta dă organismului tinăr putere cu totul nouă și-l ajută să treacă peste greutățile dezvoltării. Emulsiunea lui Scott e fără îndoială mai bună, decât oleiul obicinuit de ficat de șiuică.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtapotheke«
Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 1—2

Se poate căpăta în tot locu!

Kalodont

68 89—42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncunjurat de lipsă, păstrează
dinții curăți, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIE

Coc. Urmează în nrul procsim.
I. B. în Pr. Ceva vom da din cele scrise, dar' întregă nu o putem.
Ni B. în Tr. Ne pare rău, dar foaia pe cont nu se poate da.
M. H. în Cr. »Căldarul Poporului« cu porte e 45 bani. Să trimiți și porto.

Proprietar, editor și redactor răspund:

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Măntu

Precis cu jumătate preț

ca ori-ce comerciant, ce dă pe rate, furnizez cu garanță reală de 5 ani cu prețul de fabrică: mașini de cusut 44 cor. Suveică vibratoare 78 cor. Centralbobbin 92 cor. incl. bătă eleg. și 5 ani garanță. Aparat de brodat 4 cor. M. Rundbakin, Viena, Liechtensteinstrasse 23. Catalog Nr. 2 gratis și franco.

273 1—10

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezzi).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-ut 10. 84 41—

Calfe destoinice de măsur

află pe lângă plată bună, ocupație durabilă, la

Carol Müller, Sibiu

266 2—2

Mariagasse 7.

! O minune a lumii !

Gratis primește fiecare un orologiu de buzunar patent elvețian Roskopf, cu garanță de fabrică de trei ani, pe lângă acesta un lanț-pancer aurit, o cravată de mătășă pentru domni, unelte de scris din nickel, briceag engl. prima cu 5 tăisuri, un spiț de țigarete prima cu chichilibar și o toaletă de călătorie prima, care își procură dela mine 100 de cărți postale ilustrate prețioase, cu 5 Cor. — Espedarea per rambursă sau cassa plătită înainte, și marce postale.

R. WOLF, casă de esport
Bielitz, Nr. 158, Silezia-austriacă.

NB. La cumpărare de 2 pachete alătus gratis un briciu engl. sau 6 batiste de in. 252 1—1

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă

noutățile

soase chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezesti, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardiașuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confectionate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confectionez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 14 45—

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comod se face din strada Ocnei, preia toate comanda, ce se țin de această branșă, și cari se execută conștiințios și foarte ieftin. 222 9—

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 263 2—6

Benedickt Sachselt, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Numal C. 5.60. Ferbător de gaz-spiritus ECONOM.

Absolut fără pericol, fără feștilă, se poate regula, consumație cu cruțare. Instruat foarte elegant. Peste 10.000 în folosință. Prețul cu o lumină cor. 6, cu două lumini cor. 7, 1 pat (2) inele cor. 1. Catalog bogat ilustrat gratis.

M. Rundbakin, Viena IX/1, Liechtensteinstrasse 23. 271 1—10

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se cumpere o sticlă de

Fluid de podagră

al D-rului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1½ decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comanda de trei sticle mici sau două sticle de familie se face espediția franco. 215 11—36

Grand Prix espositia universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a lui KWIZDA pentru nutrire vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

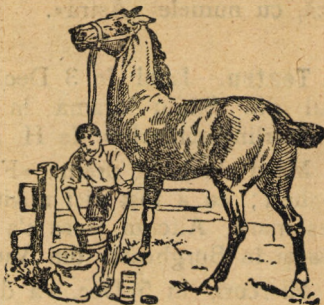
De preste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adunantei laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată. Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnizor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar. Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena. 84 II. 14—25

228 9—24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

se le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl în Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cîsnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșă sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta oferă în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cîsnădiei 24.

Au copiii D-tale deja un casten cu petricele de edificat-Anker? Dacă da, nu întrelăsa a lăsa s-ți vie grabnic cea mai nouă listă de prețuri despre castenele de edificat dela firma mai jos subscrisă, ca din ea s-ți poți alege în toată liniștea castenul de întregire cel mai apropiat.

Nu au copiii D-tale încă casten cu petricele de edificat-Anker sau au din greșală vre-unul fără de marca de scutire »Anker«, așadar o imitație, în acest cas noua listă de prețuri e dublu așa de importantă pentru d-ta, fiindcă ea îți dă deslușiri esacte asupra fiecărui

Casten-Anker cu petricele de edificat

și îți face posibil a alege în liniște mărimea potrivită pentru copii d-tale. În ori-ce caz însă s-ți însemni în interesul propriu al d-tale, că numai castenele provăzute cu marca Anker, ale lui Richter, cari s-ți valorează

de un pătrar de secol

sunt fabricat-original, toate celelalte sunt imitații.

În lista de prețuri ilustrată bogat sunt descrise și castenele-pod-Anker, jocuri-Anker de așezat, cum jocuri de globuri mozaic etc. Veritabile numai cu Anker.

— **F. AD. RICHTER & Cle.** —
furnisori reg. de curte și camerali

Comptoire și deposit **Viena** — Fabrică —
I. Operngasse 16. XIII/1 (Hietzing).
Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia) Rotterdam,
S.-Petersburg, New-York.

Cine iubește musica, acela s-ți ceară asemenea lista de prețuri asupra vestitelor opere musicale-Imperator și aparate de vorbit, cum și plăci-Anker de sunete. 245 3-3

287 3-6

**Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine**

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât
en gros cât și en detail s-ți pot căpăta la

Gustav Meltzer

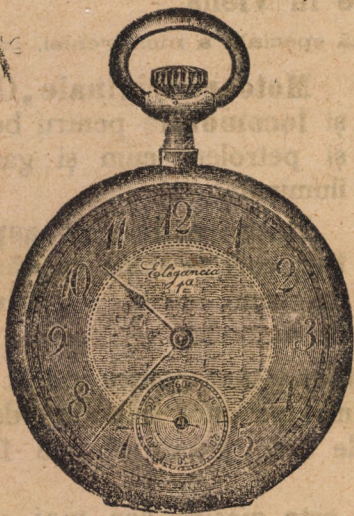
fabrică de lumini și săpun
strada Gușteriței 25.

Filială Meltzer, Piața mică.
Parfumeria Meltzer,
strada Cismădiei.

220 10-

Orologiul de cavaler cu placă de aur

al meu, cel mai nou, extralat

cu față de metal albă sau galbină pentru cifre, este cel mai iubit și mai fin orologiu al timpului nou. Acest orologiu extralat de cavaleri întocmai cum îl arată chipul, este închis hermetice, regularizat precis cu mașinărie de presiune și cu gravură de aur, astfel înlocuiește perfect oroloagele veritabile de aur. Prețul per bucată numai 5 fl. — cu cutioară de oțel veritabilă neagră sau albastră

fl. 4.50

cu coperiș dublu, în o cutioară cu placă de aur veritabilă american 6 fl. în cutioară de oțel, neagră sau albastră fl. 5.50. Pentru fiecare din aceste oroloage s-ți dă o garanță în scris pe 3 ani. Ce nu convine s-ți schimbă îndată. Expedare cu rambursă sau trimițând înainte banii prin

Depoul central de oroloage

ALFRED FISCHER

Viena I., Adlergasse Nr. 10 34.

Cereți noul meu catalog principal bogat ilustrat cu oroloage și bijuterii de aur și argint, cum și articli de argint-China, care se trimite ori-și-cui gratis și franco. 274 1-3

Nu numai s-ți cetim

ci

săpunul de lapte de crin Steckenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca s-ți avem un teint alb și liber de piștur, cum și o culoare delicată a feții.

S-ți află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh Carol Morscher, str. Cismădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cismădiei, str. Gușteriței Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cismădiei, Carol Arz, str. Cismădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher 86 34 50

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 50-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, destudii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:

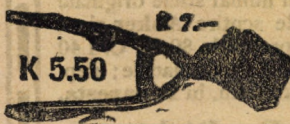
90,981.088 coroane. 9.125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863 37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

K 5.50

Renumita

mașină Solingen

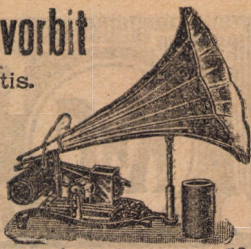
de tăiat părul din cel mai bun oțel, cu trei feluri de tăiat. S-ți valorează cu deosebire pentru familii, unde sunt copii, fiindcă în un pătrar de an spesele se reintorc. Prețul cor. 5 50, calitate mai fină 7 cor. pentru barbă cor. 6.50. Foarfeci pentru cai și câni à cor. 5.50. Aparat Solinger de-a s-ți rade repede singur, în casetă elegantă de metal cor. 4. Fabricat americ. de renume universal, marca »Star« cor. 11.— M. Randbakin, Viena IX, Lichtensteinstrasse 23. Catalog liber. 272 1-10

18 11-17

O mașină de vorbit

cu 1 valț gratis.

Repertor bogat cor. 12.—
Valsuri extra cor. 1.50 per
bucată. — Jucării. Catalog
gratis. — Mare catalog spe-
cial despre fabricate de ju-
cării franceze a firmei Le-
mersie, Paris, 41 pagini, bogat ilustrat, pentru 50
filieri în marce, franco.

Deșteaptă mirare

Mai nainte cor. 20, acum numai
cor. 7 costă orologiul-remontoir-
Phönix de argint, cu mașinărie
de precizie și trei coperișe
frumos gravate și cu garanță de
3 ani. În total numai 7 coroane.

Expediție cu rambursă.

M. RUNDBAKIN, Viena IX/1.

Omega grațiosa

Orologe de calitate inferioară, neoferite din
altă parte, cum și fabricate optice, musicale, foto-
grafice, igienice etc. de clasa primă, ofer în adevăr cu
en gros prețuri ieftine și le trimite fără spese și franco.

270 1—10

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposît și confecționare de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 118 20—52

Eftin de minune!

385 obiecte numai cu cor. 4-50.

Un orologiu de buzunar patent Elvețian sistem Ros-
kopf, umblând precis, cu garanță de 3 ani, 1 lanț
americ. de aur double de orologiu sau lanț de nickel
de oficeri, 1 inel aur double elegant, cu piatra imit.
pentru domni sau dame, o garnitură escelentă,
compusă din bumbi de manșete, guler și piept, cu
închidere patent 3%, aur double, 1 ac de cravată
elegant cu simli-briliant, o oglindă escelentă de
toaletă cu etui, 1 collier escelent din circa 150 bucăți
perle veritabil orientale, cea mai modernă podoabă
de dame la mână, gât sau pâr, 72 buc. pene engleze
de cancelarie și încă 150 de diverse obiecte, cari
sunt de lipsă în casă, gratis. Toate laolaltă, cu
elegantul orologiu de buzunar sistem Roskopf patent
costă numai cor. 4-50. Se pot procura pr. rambursă
sau per cassa prin

Casa de esport

H. Spingarn, Cracovia nr. 138.

N.B. La cumpărarea de mai mult ca un
pachet, dau la fiecare pachet gratis o garnitură de
scris de buzunar eleg. din nickel. — Pentru ce nu
convine să trimit îndată banii retour, astfel risico e
total eschis. 249 1—1

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,

substituie pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care
se folosește mai mult de treizeci și șapte de
ani ca ungere sigură la podagră, reuma-
tism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai pu-
tină valoare, la cumpărare se fim
precauți și se primim numai sticle originale
în șatule cu marca de scutire Anker și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40
și C. 2 — se căreță în toate farmaciile; dep.
prin. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Expediție zilnică.

214 10—40

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

F. PANKRATIUS

Sibiu, noul edificiu al institutului Bodenkredit

— — — Piața mare 3—5. — — —

Principiu de comerț:

Cea mai mare curățenie și numai calitatea cea mai bună.

P. T.

Am onoare a face cunoscut, că în noul edificiu al institutului Bodenkredit, Piața
mare 3—5 am deschis o

neguțătorie de băcănie și de mijloace de traiu

pe lângă un

deposît special de delicatose și zaharicale.

O activitate de mai mulți ani în una din cele mai însemnate case de negoț din Europa,
cum și praxa de până acumă îmi fac posibil, a săvârși cumpărări favorabile și astfel pot oferi
onor. mei mușterii cei mai buni articli cu prețuri solide.

În deosebi observ, că petrolul, materii de văpsit, uleiuri pentru scopuri tech-
nice și articli de drogherie

absolut nu

le am în negoț și așa pot să-mi țin foarte curat depositul meu și articli prin aceasta sunt
scutiți de ori-ce influințe stricăcioase

Cu rugarea, ca să binevoiți a Vă convinge despre bunătatea articliilor mei, semnez

269 1—

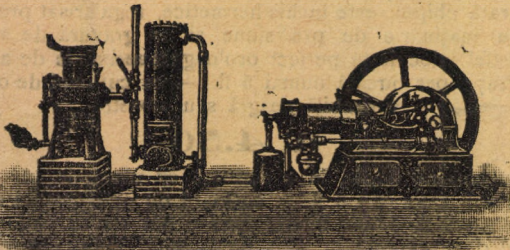
Cu distinsă stimă

F. PANKRATIUS.

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto“
și locomobile pentru benzin
și petrol, cum și gaz de
iluminat.

Motoare de gaz aspiră-
tor, cari se mină cu cărbuni
de lemn, coacs sau cărbuni
de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele
mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal
consumă 1¹/₂—2¹/₂ fileri material de ars. Mașinist sau focar
e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai esce-
lentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese
servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

163 15—28

— Sibiu, Poarta-Cisnădiei. —

Atențiune!

Am onoare a face cunoscut, că aici în Sibiu în Piața mare în palatul nou
al băncii Bodenkredit, am deschis în 20 Noemvrie n. c.

O casă de negoț de confecțiune
pentru dame, domni și copii.

De însemnat: Conduc special numai cei mai fini articli în acest gen, corăspunzători
și celui mai rafinat gust.

Prețurile sunt strict solid calculate la minimal și fixe.

Pe fiecare bucată este imprimat prețul fix în Coroane.

Visitarea, fără silă de-a cumpăra, este dorită în ori-ce timp.

Cu distinsă stimă

R. GRÜNBERGER

casă de negoț de confecțiune

— în noul palat al institutului Bodenkredit —

262 3—52

Sibiu — Nagyszeben.

Cercala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresden — Budapesta.